

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2026-2027
ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Α΄ ΕΤΟΥΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 1	ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ: 12	

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

1. Ο λόγος ανάγκη της ψυχής (Β΄ Έκδοση), Κείμενα Λογοτεχνίας Α΄ Γυμνασίου, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων, 2014= Λ.Α.Ψ., Β΄.
2. Ο Λόγος ανάγκη της ψυχής: βιβλίο εκπαιδευτικού (Β΄ Έκδοση), Κείμενα Λογοτεχνίας Β΄ Γυμνασίου, Λευκωσία, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων, 2013:
http://archeia.moec.gov.cy/sm/13/eniaio_vivlio_ekpaideftikou_b_gymn.pdf
3. Λεξικό λογοτεχνικών όρων, ΟΕΔΒ, Αθήνα 2004 = Λ.Λ.Ο.
4. Δημιουργική Γραφή, Οδηγίες Πλεύσεως, Υ.Α.Π., Λευκωσία 2012

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΕΣΠΕΡΙΝΟ:

Γενικός σκοπός του μαθήματος της Λογοτεχνίας στο Εσπερινό Γυμνάσιο είναι η **εξοικείωση** των μαθητών/μαθητριών με τη λογοτεχνία ως **αισθητικό** και **κοινωνικοπολιτισμικό φαινόμενο**, με στόχο την καλλιέργεια του **λογοτεχνικού γραμματισμού**, τη διεύρυνση της **μορφωτικής** τους συγκρότησης και την ανάπτυξη της **κριτικής** και **αισθητικής** τους αντίληψης.

Η **Σύνοψη Στοιχείων Λογοτεχνικού Γραμματισμού** λειτουργεί ως υποστηρικτικό εργαλείο για τη **διδασκαλία** και την **αξιολόγηση** του μαθήματος. Περιλαμβάνει τα βασικά στοιχεία λογοτεχνικού γραμματισμού που αναμένεται να κατακτήσουν οι μαθητές/μαθήτριες κατά τη φοίτησή τους στο Εσπερινό Γυμνάσιο και αποτελεί κοινό πλαίσιο αναφοράς για εκπαιδευτικούς και μαθητές/μαθήτριες. Για αναλυτικότερη ενημέρωση, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να ανατρέχουν στο θεωρητικό υλικό για τον Λογοτεχνικό Γραμματισμό που είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Η διδασκαλία της Λογοτεχνίας βασίζεται στις αρχές της **διαφοροποιημένης διδασκαλίας**, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές εκπαιδευτικές εμπειρίες, τις μαθησιακές ανάγκες, τα ενδιαφέροντα και τους επαγγελματικούς προσανατολισμούς των μαθητών/μαθητριών. Ο/Η εκπαιδευτικός οργανώνει τη διδασκαλία με ευελιξία, προσαρμόζοντας το περιεχόμενο, τις δραστηριότητες και την αξιολόγηση στις δυνατότητες, στον βαθμό ετοιμότητας και στις ανάγκες της κάθε τάξης.

Βασικές αρχές της διδασκαλίας των λογοτεχνικών κειμένων είναι η έμφαση στο **περιεχόμενο** και στα **διαχρονικά μηνύματά** τους, η σύνδεσή τους με το **ιστορικό, κοινωνικό και καλλιτεχνικό** τους πλαίσιο, η **επικαιροποίησή** τους, καθώς και η **διακειμενική, η διαθεματική και η διακαλλιτεχνική προσέγγισή** τους.

Οι Τρεις Άξονες του Προγράμματος Σπουδών:

Το Πρόγραμμα Σπουδών οργανώνεται γύρω από τρεις βασικούς άξονες:

• **Γνωστικό Περιεχόμενο:** Εστιάζει στην καλλιέργεια του λογοτεχνικού γραμματισμού, στην ανάπτυξη της γλωσσικής και αισθητικής αγωγής, στην απόκτηση βασικών γνώσεων για τη λογοτεχνία και στην κατανόηση των κειμένων σε σχέση με το ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό τους πλαίσιο. Παράλληλα, επιδιώκει την ανάπτυξη της φιλαναγνωσίας και την ορθή αξιοποίηση της βασικής λογοτεχνικής ορολογίας.

- **Αξιακό Περιεχόμενο:** Αποσκοπεί στην καλλιέργεια ανθρωπιστικών και δημοκρατικών αξιών, στον σεβασμό της πολιτισμικής κληρονομιάς, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της διαφορετικότητας, καθώς και στην ανάπτυξη αισθητικού κριτηρίου και υπεύθυνης κοινωνικής στάσης.
- **Κομβικές Δεξιότητες του 21ου αι.:** Επιδιώκει την ανάπτυξη της αναλυτικής, συνθετικής και κριτικής σκέψης, την κατανόηση διαφορετικών οπτικών, την παραγωγή τεκμηριωμένου προφορικού και γραπτού λόγου και τη δημιουργική αξιοποίηση της λογοτεχνίας για την ερμηνεία της πραγματικότητας.

ΣΥΝΟΨΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	
Τα γένη της Λογοτεχνίας	Ποίηση, πεζογραφία, θέατρο
A. Δημοτική Ποίηση	
Εκφραστικά μέσα Αναγνώριση και λειτουργία τους στο ποίημα	Επανάληψη, παρήχηση, παρομοίωση, μεταφορά, προσωποποίηση, υπερβολή, σχήμα κύκλου, ασύνδετο σχήμα. <u>Λειτουργία:</u> (ενδεικτικά) προσφέρουν ρυθμό, ζωντανές εικόνες, έμφαση στο νόημα και συναισθηματική ένταση
Χαρακτηριστικά Δημοτικής Ποίησης	Κανόνας της ισομετρίας Δεκαπεντασύλλαβος στίχος Επαναλήψεις Σχήμα των τριών Σχήμα του αδυνάτου Τυπικά επίθετα (σταθεροί χαρακτηρισμοί προσώπων ή πραγμάτων) Λιτός και ζωντανός λόγος
B. Παραδοσιακή Ποίηση	
Χαρακτηριστικά	Μέτρο, στροφές, ομοιοκαταληξία, λυρικό ύφος, συνάφεια τίτλου και περιεχομένου του ποιήματος
Εκφραστικά μέσα Αναγνώριση και λειτουργία τους στο ποίημα	Επανάληψη, παρήχηση, εικόνες (οπτικές, ακουστικές, οσφρητικές, γευστικές, απτικές), παρομοίωση, μεταφορά, προσωποποίηση, αλληγορία, αντίθεση, ασύνδετο σχήμα, υπερβολή, κοσμητικά επίθετα <u>Λειτουργία:</u> (ενδεικτικά) προσφέρουν ρυθμό/μουσικότητα, δημιουργούν ζωντανές εικόνες, τονίζουν το νόημα και ενισχύουν τη συναισθηματική ένταση.
Το ποιητικό υποκείμενο: η «φωνή» που εκφράζεται στο ποίημα	Διάκριση <i>ποιητικού υποκειμένου</i> από τον δημιουργό του ποιήματος, δηλ. τον ποιητή
Γ. Μοντέρνα Ποίηση	
Χαρακτηριστικά	Ελεύθερος στίχος, απουσία μέτρου, απουσία ομοιοκαταληξίας, άνισες στροφές, χαλαρή στίξη, χαλάρωση της λογικής και νοηματικής αλληλουχίας, ασάφεια νοημάτων, σύμβολα, διασκελισμός, απλή και καθημερινή γλώσσα, αινιγματικός/αμφίσημος τίτλος σε σχέση με το περιεχόμενο του ποιήματος
Εκφραστικά μέσα Αναγνώριση και λειτουργία τους στο ποίημα	Επανάληψη, παρήχηση, εικόνες (οπτικές, ακουστικές, οσφρητικές, γευστικές, απτικές), παρομοίωση, μεταφορά, προσωποποίηση, αλληγορία, αντίθεση, ασύνδετο σχήμα, υπερβολή, κοσμητικά επίθετα. <u>Λειτουργία:</u> (ενδεικτικά) προσφέρουν ρυθμό/μουσικότητα, δημιουργούν ζωντανές εικόνες, τονίζουν το νόημα και ενισχύουν τη συναισθηματική ένταση.

Το ποιητικό υποκείμενο: η «φωνή» που εκφράζεται στο ποίημα	Διάκριση <i>ποιητικού υποκειμένου</i> από τον δημιουργό του ποιήματος, δηλ. τον ποιητή
Ποιητική λέξη – Σύμβολο Σημασία και συμβολιστική λειτουργία της ποιητικής λέξης Συγκινησιακός χαρακτήρας της ποίησης	Η μεταφορική σημασία των λέξεων στα ποιήματα και η λειτουργία τους ως συμβόλων Λειτουργία του ποιητικού συμβόλου ως εμπλουτισμένου γλωσσικού σημείου με μεταφορικές σημασίες Συναισθηματική και νοηματική αλληλουχία λέξεων
Δ. Πεζογραφία	
Βασικές μορφές έντεχνης πεζογραφίας	Διήγημα, μυθιστόρημα, νουβέλα, χρονικό, μαρτυρίες, ημερολόγιο, βιογραφία, (αυτό)βιογραφία, αυτοβιογραφική αφήγηση, παραμύθι, ευθυμογράφημα
Ο αφηγητής: η «φωνή» που αφηγείται	Διάκριση αφηγητή από τον συγγραφέα (Ο αφηγητής ως πλασματικό πρόσωπο/δημιούργημα του συγγραφέα) Τύπος αφηγητή (συμμετοχή στην ιστορία): <u>Ομοδιηγητικός:</u> συμμετέχει στην ιστορία που αφηγείται είτε ως πρωταγωνιστής (αυτοδιηγητικός) είτε ως αυτόπτης μάρτυρας/ δευτερεύων χαρακτήρας. <u>Ετεροδιηγητικός:</u> δεν συμμετέχει καθόλου στην ιστορία (αόρατος παρατηρητής). Πρόσωπο αφήγησης: Πρωτοπρόσωπη αφήγηση (σε α' πρόσωπο) Τριτοπρόσωπη αφήγηση (σε γ' πρόσωπο)
Αφηγηματική δομή Τα δομικά στοιχεία της αφήγησης	Αφηγητής, πρόσωπα (χαρακτήρες, ήρωες) χώρος, χρόνος, ιστορία, επεισόδια, πλοκή (η οργάνωση και η εξέλιξη των γεγονότων)
Αφηγηματικοί τρόποι	Αφήγηση, διάλογος, περιγραφή, μονόλογος, σχόλιο <u>Λειτουργία:</u> συμβάλλουν στην εξέλιξη της δράσης, στην παρουσίαση των προσώπων, στη σκιαγράφηση των χαρακτήρων και στη δημιουργία ατμόσφαιρας.
Αφηγηματικές τεχνικές	Τρόποι απόδοσης του λόγου των προσώπων: ευθύς λόγος, πλάγιος λόγος Τεχνικές σχετικές με τον χρόνο: <i>αναδρομή</i> (επιστροφή της αφήγησης σε γεγονότα που προηγήθηκαν της κύριας δράσης), <i>πρόληψη/προοικονομία</i> (προαναγγελία γεγονότων που θα συμβούν αργότερα), <i>επιτάχυνση</i> (παράλειψη μέρους της ιστορίας ή περιληπτική του απόδοση), <i>επιβράδυνση</i> (καθυστέρηση της εξέλιξης της αφήγησης μέσω εκτενούς περιγραφής ή σχολιασμού), <i>επανάληψη</i>
Εκφραστικά μέσα Αναγνώριση και λειτουργία τους στο κείμενο	Επανάληψη, παρήχηση, εικόνες (οπτικές, ακουστικές, οσφρητικές, γευστικές, απτικές), παρομοίωση, μεταφορά, προσωποποίηση, αλληγορία, αντίθεση, ασύνδετο σχήμα, υπερβολή, κοσμητικά επίθετα. <u>Λειτουργία:</u> (ενδεικτικά) προσφέρουν ρυθμό/μουσικότητα, δημιουργούν ζωντανές εικόνες, τονίζουν το νόημα και ενισχύουν τη συναισθηματική ένταση.
Παραμύθια Βασικοί τύποι και χαρακτηριστικά του παραδοσιακού παραμυθιού	Μοτίβα και εκφραστικοί τρόποι, ομοιότητες και διαφορές ως προς το περιεχόμενο και τη μορφή ανάμεσα στα παραδοσιακά και στα σύγχρονα «ανατρεπτικά» παραμύθια επώνυμων συγγραφέων

Σχέση παραδοσιακών και σύγχρονων παραμυθιών	
Χιούμορ Τρόποι έκφρασης του χιούμορ στη λογοτεχνία και η λειτουργία τους	<u>Τρόποι έκφρασης του χιούμορ</u> : λογοπαίγνια, διφορούμενα μηνύματα, παρηχήσεις, επαναλήψεις, υπερβολή, ειρωνεία, σάτιρα, απρόσμενες ή ανατρεπτικές καταστάσεις, κωμικοί διάλογοι, άλλα γλωσσικά παιχνίδια <u>Λειτουργία</u> : δημιουργούν το κωμικό αποτέλεσμα, προκαλούν γέλιο ή χαμόγελο, σατιρίζουν πρόσωπα, συμπεριφορές ή κοινωνικές καταστάσεις, ανατρέπουν ή υπονομεύουν τη συμβατική αντίληψη των πραγμάτων, καλλιεργούν τον προβληματισμό μέσα από το χιούμορ.

ΕΝΟΤΗΤΕΣ		Περίοδοι Διδασκαλίας
	ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ, ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ	
	Κείμενο 4: Νίκος Δήμου, «Ο άνθρωπος που ετοίμαζε το αυτοκίνητό του», Λ.Α.Ψ. Β΄, σελ. 129.	3
Δείκτες Επιτυχίας-Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα - Εξεταστέα Οι μαθητές/μαθήτριες να είναι σε θέση:	Δείκτες Επάρκειας-Διδακτέα	
1. Να αναγνωρίζουν βασικές μορφές της έντεχνης πεζογραφίας (διήγημα, νουβέλα, μυθιστόρημα), καθώς και άλλα είδη αφηγήσεων. 2. Να κατανοούν τα βασικά στοιχεία του αφηγηματικού λόγου.	1. Διάκριση του κειμένου ως διηγήματος και αναγνώριση των χαρακτηριστικών που το εντάσσουν στη σύγχρονη αφηγηματική πεζογραφία. 2. α. Αναγνώριση του τριτοπρόσωπου αφηγητή και προσέγγιση του ρόλου του στην παρουσίαση της ζωής και της ψυχοσύνθεσης του ήρωα. β. Παρακολούθηση της εξέλιξης της ιστορίας μέσα από τη διαρκή προετοιμασία του ήρωα για ένα ταξίδι που δεν πραγματοποιείται ποτέ. γ. Διάκριση των βασικών επεισοδίων που συγκροτούν την αφήγηση (παιδικά όνειρα, καθημερινή ζωή, εμμονική προετοιμασία, διαρκής αναβολή, θάνατος του ήρωα). δ. Ανάδειξη των βασικών μοτίβων του κειμένου (ταξίδι, αναμονή, όνειρο, αυτοκίνητο, ελευθερία, ματαίωση) και της συμβολής τους στη διαμόρφωση του νοήματος)	

3. Να αναγνωρίζουν το αντικείμενο του αφηγείσθαι –το πρόσωπο και το πράγμα– που καθορίζει και τον τύπο της αφήγησης. 4. είναι σε θέση να διακρίνουν τους κύριους τρόπους απόδοσης του λόγου των προσώπων και του περιεχομένου σε κάθε αφήγημα. 5. Να αναπτύσσουν το αισθητικό και γλωσσικό τους κριτήριο, καθώς και συνδυαστική κριτική σκέψη.	3. α. Διάκριση της τριτοπρόσωπης (ετεροδιηγητικής) αφήγησης και κατανόηση του αντικειμένου του αφηγείσθαι μέσα από την αφήγηση γεγονότων, σκέψεων και προσδοκιών του ήρωα. 4. α. Διάκριση των τρόπων απόδοσης του λόγου (αφήγηση, ευθύς λόγος, εσωτερικός μονόλογος) και αποτίμηση της συμβολής τους στη σκιαγράφιση της προσωπικότητας του ήρωα. β. Διερεύνηση του εσωτερικού μονολόγου ως μέσου έκφρασης των επιθυμιών, των φόβων και των προσδοκιών του πρωταγωνιστή. 5. α. Σύγκριση συμβολισμού του ταξιδιού στο κείμενο με την απόδοσή του σε άλλες μορφές τέχνης (ποίηση, μουσική, κινηματογράφος, εικαστικές τέχνες) β. Συσχέτιση του ανεκπλήρωτου ονείρου και της διαρκούς αναβολής της ζωής με σύγχρονες εμπειρίες και στάσης ζωής γ. Αποτίμηση του συμβολικού ρόλου του αυτοκινήτου ως μέσου ελευθερίας, προσδοκίας και διαφυγής από την καθημερινότητα. <u>Εισηγήσεις – Δραστηριότητες:</u> 1. Προτείνεται συνανάγνωση με το ποίημα του Νίκου Καββαδία, «Mal du depart», Λ.Α.Ψ. Β΄, σ. 133 2. Προτείνεται ακρόαση του ως άνω μελοποιημένου ποιήματος του Νίκου Καββαδία 3. Προτείνεται ακρόαση του τραγουδιού «Εκεί στον Νότο», στίχοι: Ισαάκ Σούσης, μουσική: Λαυρέντης Μαχαιρίτσας.	
---	---	--

	ΣΥΜΒΟΛΙΚΑ ΤΑΞΙΔΙΑ Κείμενο 5: Κ.Π. Καβάφης, «Ιθάκη», Λ.Α.Ψ. Β΄, σελ. 135.	3
Δείκτες Επιτυχίας-Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα - Εξεταστέα Οι μαθητές/μαθήτριες να είναι σε θέση:	Δείκτες Επάρκειας-Διδακτέα	
1. Να αναγνωρίζουν στα ποιητικά κείμενα τη «φωνή που μιλάει».	1. Διάκριση του ποιητικού υποκειμένου και της προτροπτικής στάσης που υιοθετεί απέναντι στον αποδέκτη του ποιήματος.	
2. Να κατανοούν τη σημασία της ποιητικής λέξης και του ποιητικού λεξιλογίου και να αντιλαμβάνονται τον συγκινησιακό χαρακτήρα της ποίησης.	2. α. Κατανόηση της μεταφορικής σημασίας της Ιθάκης, του ταξιδιού και των μυθικών μορφών (Λαιστρυγόνες, Κύκλωπες, Ποσειδώνας) ως συμβόλων της ανθρώπινης ζωής. β. Διερεύνηση της συμβολικής λειτουργίας των εικόνων, των τόπων και των εμπειριών του ταξιδιού στη διαμόρφωση του νοήματος του ποιήματος. γ. Αποτίμηση της συμβολής της ποιητικής γλώσσας στην ανάδειξη της αξίας της γνώσης, της εμπειρίας και της προσωπικής ωρίμανσης.	
3. Να αναγνωρίζουν τα βασικά εκφραστικά μέσα της ποιητικής γλώσσας και να αντιλαμβάνονται τη λειτουργία τους.	3. Επισήμανση των εκφραστικών μέσων (μεταφορές, προσωποποιήσεις, επαναλήψεις, συμβολισμοί, αντιθέσεις) και αξιολόγηση της λειτουργίας τους στην ανάδειξη του αλληγορικού χαρακτήρα του ποιήματος.	
4. Να μελετούν και να ερμηνεύουν τα λογοτεχνικά κείμενα σε διακειμενική και διαθεματική προοπτική και να αντιλαμβάνονται τη λογοτεχνία στη συνάφειά της με άλλες μορφές έκφρασης ως αισθητικό και πολιτισμικό φαινόμενο.	4. α. Συσχέτιση του ποιήματος με την <i>Οδύσσεια</i> ως προς το ταξίδι και τη σημασία της Ιθάκης. β. Αξιοποίηση στοιχείων από την αρχαία ελληνική μυθολογία και την Ιστορία για την ερμηνεία των αναφορών του ποιήματος. γ. Σύγκριση του συμβολισμού του ταξιδιού με την απόδοσή του σε άλλα λογοτεχνικά έργα ή μορφές τέχνης.	
5. Να αντιλαμβάνονται το ταξίδι ως λογοτεχνικό «τόπο» αυτογνωσίας και πολιτισμικής πραγματογνωσίας.	5. α. Προσέγγιση του ταξιδιού ως πορείας αυτογνωσίας, γνώσης και προσωπικής ολοκλήρωσης. β. Ανάδειξη της σημασίας της εμπειρίας και της πνευματικής καλλιέργειας ως πολύτιμων «κερδών» του ανθρώπινου ταξιδιού.	

	γ. Συσχέτιση του συμβολικού νοήματος της Ιθάκης με προσωπικούς στόχους, προσδοκίες και επιλογές ζωής. Εισηγήσεις – Δραστηριότητες: ▪ Προτείνεται να γίνει αναφορά στο θέμα της Ιθάκης και σε άλλα κείμενα ή άλλες μορφές τέχνης (Βλ. βιβλίο καθηγητή για συγκεκριμένες προτάσεις)	
	ΤΑΞΙΔΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ Κείμενο 6: Θανάσης Βαλτινός, «Συναξάρι Ανδρέα Κορδοπάτη, βιβλίο πρώτο, Αμερική» (απόσπασμα), Λ.Α.Ψ. Β΄, σελ. 100.	3
Δείκτες Επιτυχίας-Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα - Εξεταστέα Οι μαθητές/μαθήτριες να είναι σε θέση:	Δείκτες Επάρκειας-Διδακτέα	
1. Να αναγνωρίζουν βασικές μορφές της έντεχνης πεζογραφίας (διήγημα, νουβέλα, μυθιστόρημα), καθώς και άλλα είδη αφηγήσεων. 2. Να κατανοούν τα βασικά στοιχεία του αφηγηματικού λόγου. 3. Να αναγνωρίζουν το αντικείμενο του αφηγείσθαι –το πρόσωπο και το πράγμα– που καθορίζει και τον τύπο της αφήγησης. 4. Να είναι σε θέση να διακρίνουν τους κύριους τρόπους απόδοσης του	1. Διάκριση του κειμένου ως αποσπάσματος μυθιστορήματος με έντονα στοιχεία μαρτυρίας και προσέγγιση των χαρακτηριστικών που αποδίδουν αυθεντικότητα στην αφήγηση 2. α. Διάκριση του πρωτοπρόσωπου αφηγητή και προσέγγιση του ρόλου του ως φορέα προσωπικών βιωμάτων β. Παρακολούθηση της εξέλιξης της αφήγησης μέσα από τις διαδοχικές φάσεις του μεταναστευτικού ταξιδιού (προετοιμασία, αναχώρηση, υγειονομικός έλεγχος, απόρριψη, επιστροφή) γ. Ανάδειξη των βασικών επεισοδίων και των μοτίβων του κειμένου (μετανάστευση, ελπίδα, δοκιμασία, απογοήτευση, επιμονή) και της συμβολής τους στη διαμόρφωση του νοήματος. 3. Διάκριση της πρωτοπρόσωπης (ομοδιηγητικής) αφήγησης και κατανόηση του αντικειμένου του αφηγείσθαι μέσα από την αφήγηση γεγονότων, εμπειριών και συναισθημάτων του αφηγητή.	

λόγου των προσώπων και του περιεχομένου σε κάθε αφήγημα.	4. α. Διάκριση των τρόπων απόδοσης του λόγου (αφήγηση, διάλογος, ευθύς λόγος) και αποτίμηση της συμβολής τους στη ζωντάνια και την αμεσότητα της αφήγησης. β. Παρατήρηση του λιτού λόγου, προφορικού ύφους και συσχέτισή του με τον χαρακτήρα του αφηγητή και την αυθεντικότητα της μαρτυρίας.	
5. Να διακρίνουν ένα λογοτεχνικό κείμενο από άλλες μορφές/είδη λόγου και καλλιτεχνικής έκφρασης και να αντιλαμβάνονται ότι η λογοτεχνία είναι μια ιδιαίτερη «γλώσσα» με διαφορετικά επίπεδα σημασίας.	5. α. Σύγκριση του λογοτεχνικού κειμένου με ιστορικές μαρτυρίες ή άλλα κείμενα για την ελληνική μετανάστευση ως προς το περιεχόμενο και τον τρόπο παρουσίασης. β. Ανάδειξη των στοιχείων που διαφοροποιούν τη λογοτεχνική αφήγηση από μια απλή ιστορική ή δημοσιογραφική καταγραφή.	
6. Να μελετούν και να ερμηνεύουν τα λογοτεχνικά κείμενα σε διακειμενική και διαθεματική προοπτική και να αντιλαμβάνονται τη λογοτεχνία στη συνάφειά της με άλλες μορφές έκφρασης ως αισθητικό και πολιτισμικό φαινόμενο.	6. α. Συσχέτιση του κειμένου με ιστορικά δεδομένα για το μεταναστευτικό ρεύμα προς την Αμερική στις αρχές του 20 ^{ού} αιώνα. β. Σύγκριση της εμπειρίας της μετανάστευσης όπως παρουσιάζεται στο κείμενο με την απόδοσή σε άλλα λογοτεχνικά έργα ή μορφές τέχνης.	
7. Να αντιλαμβάνονται το ταξίδι ως λογοτεχνικό «τόπο» αυτογνωσίας και πολιτισμικής πραγματογνωσίας.	7. α. Προσέγγιση του ταξιδιού ως πορείας αναζήτησης καλύτερων συνθηκών ζωής και εκπλήρωσης των προσδοκιών του μετανάστη. β. Διερεύνηση των δυσκολιών, των κινδύνων και των διαψεύσεων που συνοδεύουν το μεταναστευτικό ταξίδι. γ. Συσχέτιση των εμπειριών του Αντρέα Κορδοπάτη με σύγχρονα φαινόμενα μετανάστευσης και προσφυγιάς.	
	ΠΥΡΗΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ	9
	ΣΥΝΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ	1
	ΕΠΑΝΑΛΗΨΕΙΣ / ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	2
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
ΓΡΑΠΤΗ	ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ/ΣΥΝΤΡΕΧΟΥΣΑ/ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ	
Ένα (1) Διαγώνισμα διάρκειας σαράντα (40') λεπτών για κάθε τετράμηνο	- Προφορική επίδοση - Κατ' οίκον εργασία - Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης (διαθεματικές εργασίες, εργασίες τύπου Project, κ.ά.) - Συμμετοχή σε διαγωνισμούς	
Τελική γραπτή εξέταση διάρκειας 135'		